

- Ministeri Jaakko Nummisen seurassa akateemikko Vladimir Smirnov, joka ratkaisevasti vaikutti siihen, että Agricolan muistokivi pystytettiin uudelleen hänen kuolinpaikalleen Kuolemajärven Kyrönniemeen keväällä 2000. Akateemikko Smirnovilla on kesäsunto Kuolemajärvellä.

rostaa. Mutta tämä oli vain vä-häinen sivujuonne hänen rik-kaassa elämäntyössään. Dosentti **Jyrki Knuutila** osui oikeaan, kun hän Kyrönniemessä Agrico-lan muistokiven äärellä sanoi: "Kirkonmiehenä Agricola kui-tenkin ymmärsi, että vieläkin suurempi rauha ihmiselle on rauha Jumalan kanssa." Niinpä me muistamme Agricolaa en-nen muuta hurskaana uskon ja rukouksen miehenä, uskonpuh-distajana, kirjakielen ja Suomen kirjallisuuden isänä Hänen val-tavan elämäntyönsä perinnöstä me yhä elämme.

Saamme olla siitä Jumalalle kiitollisia: Agricola, yksi kaikien aikojen suurimpia suomalaisia, on patsaansa ansainnut.

TEKSTI: RAILI JA AIMO
KYMÄLÄINEN

Mikael Agricola on nyt palannut koulukaupunkiinsa Viipuriin ja muistuttaa nykyviipurilaisille, että Viipuri on vanha suomalainen kaupunki. Tämän muistamista tarvitsevat nykyviipurilaisten lisäksi myös suomalaiset. Ja me täällä – ainakin vanhat viipurilaiset – kyselemme siitä, milloin Viipuri palaa sen entisille omistajilleen, suomalaisille, jotka ovat kaupungin rakentaneet ja tahtoisivat saattaa nyt pahoin rappeutuvan kaupungin entiseen loistoonsa. Ehkä hyvä Jumala, kansojen Kaitsija, antaa kerran senkin ajan vie lähtee.

Nuorisokeskus Elban sali täytyi heinäkuun ensimmäisen viikonlopuksen aikana useaan kertaan Suomen vapaan evankelisluterilaisen seurakuntaliiton (Svels) viettääessä vuotuista kesäjuhlaansa. Svels on evankelisesta herätsiliikkeestä 1920-luvulla itsenäisiksi eronneiden seurakuntien yhteenliittymä. Sen juuret ovat siis lujasti evankelisuudessa.

peästi, miksi sinä epäilit. Olisit vaan luottanut minuun.

Slein Kokkolan kuoro oli johtajansa **Aira Viitalan** sanoin julistamassa omalla tavallaan, laulun muodossa evankeliumia. Viisikymppinen kuoro hoiti osansa kauniisti ja koskettavasti.

Pastori Pasi Palmu totesi puheensa ajoittuvan huonosti juuri iltapäivän ruokailun jälkeen, kun kuulijat ovat raukeimmillaan. Tilaisuuden jälkeen moni sanoi, ettei yhtään nukuttanut. Puhe vaskikäärmestä oli esitetty niin havainnollisesti ja tuottu niin lähelle, ettei siinä joutanut uneksimaan.

Lauantai-iltana laulettiin Siionin kannelta, Rautakannelta ja Svelsin omaa laulukirjaa, Seurakunnan lauluja. Nuorille oli järjestetty illaksi omaa ohjelmaa.

Sunnuntai aloitettiin komeasti konfirmaatiojumalanpalveluksella. Kahdeksan nuorta otti konfirmaatiossa tärkeän askeleen kohti aikuisuutta.

Aulis Jalonen muistutti saarnassaan yhteydestä evankeliseen herätysliikkeeseen, jossa aina on pidetty ja pidetään tärkeänä koko maailman autuutta. Evankeliumin autuaaksi tekevä sanoma on tarkoitettu koko maailmalle, vaikka tiedämmekin, että valitettavan monille ihmisiin tuo armo ei kelpaa. Seurakuntaliitossa kuten Sleyssäkin pidetään yhä tärkeänä virsirunoilijanakin tunnetun K.V. Tammisen tavoite, ettei yhdeltäkään saisi peittää, miksi Karitsa on kuollut

asiat kuntoon, kielitähjä-Pietari ja rikas nuor-kainenkin saivat tuntea, että Jeesuksen katsee-seen liittyy aika rakkaus.

Samaa teemaa Svelsin pastori **Seppo Salo** jatkoi puhuessaan Jeesuksen puheen lempeästä sävystä. Pietari alkoi vaipua vettä pitkin kulkissaan, kun epäusko valtasi mielen. Jeesus ei torunut Pietarin heikkoa uskoa vaan kysyi lem-

TEKSTI: VELI MÄNNISTÖ

Evangelisten opiskelijoiden aktio Suomenlahden tuolla puolen

Evanjelisten opiskelijoiden Viron aktiomme pääkohteen oli kaksi erilaista seurakuntaa: Paavalin seurakunta Tartossa sekä Ridalan seurakunta Haapsalun kupeessa. Viron luterilaisessa kentässä molemmat olivat poikkeuksellisia.

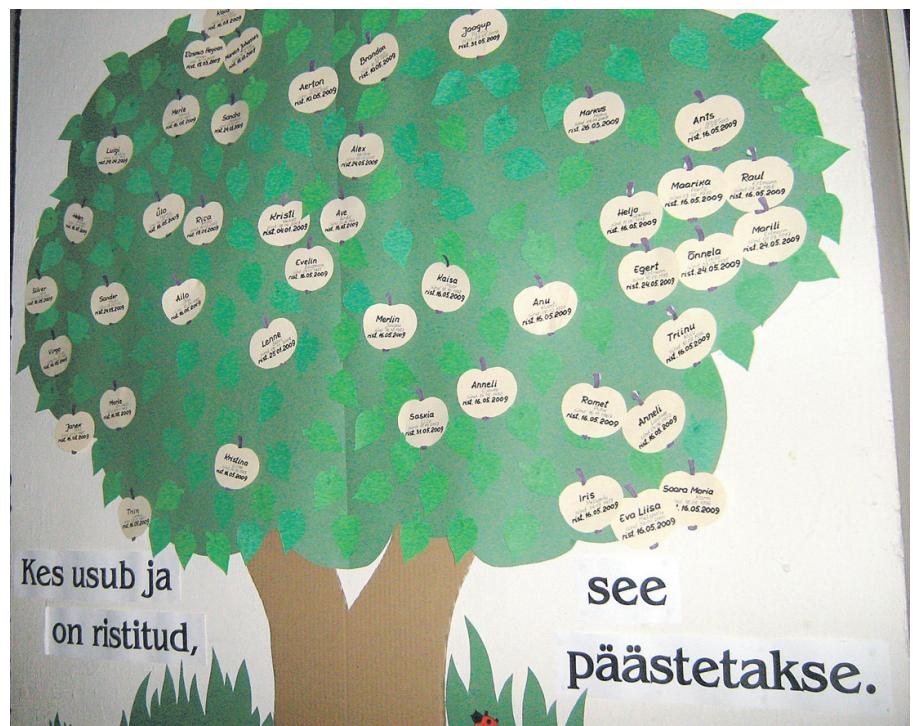
Paavalin seurakunta on yksi Viron suurimpia. Valtion avustuksella sen on mahdollista toteuttaa miljoonaremontti kirkossaan. Ainoan papin lisäksi työntekijöitä on muitakin. Pienpiiritoimintaa on paljon, ja messuissa kirkko on lähes täynnä. Kuinka moni seurakunta Suomessa kerää viikoittain kirkonpenkiin viidesosan jäsenmaksun maksavista jäsenistään?

Ridalan pieni maalaisseurakunta on jo lähempänä keskivertoa virolaisseurakuntaa, mutta yksi muiden silmissä kadehdittava piirre siitäkin löytyy: lähes uusi pappila-seurakuntatalo. Tilat olivat hyväkuntoiset ja valoisat, sauna löytyi ja jopa langaton nettiyhteys toimi.

Suomalaisittain molempien seurakuntien tilanne kuulostaa kuitenkin karulta. Paavalin seurakunta on yksi sadatuhanneksista asukkaan kaupungin neljästä luterilaisesta seurakunnasta, mutta maksavia jäseniä sillä on vain 1 500 ja pastoreita yksi. Ridalan seurakunnan ainoina pappi työskentelee kahdessa muussakin seurakunnassa, eikä emännän lisäksi muita työntekijöitä ole. Pikkubussi saatiin hankittua yksinomaan saksalaisen vstäävysseurakunnan tuella.

Saimme matkalla nähdä myös muita seurakuntia. Silloin ymmärsimme, mikseivät isäntäseurakuntamme olleet aivan tavallisimmasta muotista. Haapsulan seurakunnan kansliassa työskentelimme kolme kerrosta pitkähihaisia päällämme. Mihklin kirkon katto vuotaa ja papin työajasta iso osa kuluu rapistuneen seurakuntatalon hoitoon ja ruohonleikkueen. Martnan seurakuntataloon on vasta lähiaikoina saatu sisävessä. Pienessä seurakunnassa ison kivistikirkon kahden kuukauden lämmitykustannuksiin voivat mennä koko vuoden jäsenmaksutulot.

Se on Viron luterilaisten seurakuntien

todellisuus. Onneksi Jumala voi tehdä työtään ulkoisista olosuhteista riippumatta.

- Vuoden aikana kastetut liitetään uusina hedelminä puuhun Paavalin kirkossa. | KUVA: LIISA ROSSI

TEKSTI: LIISA ROSSI